

Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

Стаття 5 Конституції України

№36 (52)

Наша ГРОМАДА

П'ЯТНИЦЯ,
7 вересня '18

Медогляди – в електронній системі

3 вересня 2018 р. дані про медичні профогляди українців зберігаються в єдиній електронній системі. Таке нововведення МОЗ впорядкує професійні медогляди й унеможливить використання підроблених довідок та санітарних книжок. Професійний медогляд є обов'язковою умовою роботи водіїв, людей, які володіють зброєю, та декретованих осіб – вихователів, вчителів, викладачів, студентів, працівників громадського харчування, торгівлі та ін. Тепер дані про такі огляди міститимуться в єдиному реєстрі медичних оглядів – надійно захищеній електронній системі. Профмедогляд українці проходитимуть виключно в закладах охорони здоров'я, а дані автоматично відображатимуться в електронній системі. Довідку-дублікат про пройдений медогляд кожен українець зможе одержати безоплатно. З часом єдиний реєстр медоглядів буде інтегровано до системи «Електронне здоров'я». А вже зараз працює мобільний додаток «Медичні огляди», з допомогою якого контролюючі органи можуть швидко перевірити легітимність конкретного медогляду.

Пенсії зростають

З 1 січня 2019 року українцям перерахують пенсії за новою формулою. Розмір середньої по країні зарплати, який враховують при розрахунку виплати, підвищать на 50% зростання зарплат і 50% інфляції. «У нинішньому році, сподіваюся, економіка дасть 2,5–3% зростання.

Я вже можу точно гарантувати, що з 1 січня буде підвищено і мінімальну зарплату, і пенсію», – заявив віце-прем'єр Павло Розенко.

За оцінкою експертів у сфері пенсійного забезпечення, нова формула буде вигідною пенсіонерам.

Не всі ліки – ліки

У минулому році українці витратили майже 14 млрд гривень на ліки, які є неефективними і не допомагають при лікуванні тих чи інших хвороб. Про це повідомила у Facebook виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я України Уляна Супрун. За її словами, приймати сумнівні лікарські засоби (різні нейро-

протектори і ноотропи, гепатопротектори, кардіопротектори, хондропротектори і препарати від гострих респіраторних інфекцій, які також не мають доказової бази застосування) дуже ризиковано для здоров'я. Шкодить йому й тенденція призначати собі ліки через інтернет та купівля ліків, що рекламуються в ЗМІ.

За кошти гірників

ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» продовжує вкладати власні кошти в сільську інфраструктуру. Як уже повідомлялося, недавно підприємство подбало про заміну дорожніх бордюрів у центрі Катеринівки, що додало селу ще більшої впорядкованості. А минулого тижня Кіровоградський райавтодор за кошти «Кіровоградського рудоуправління» заасфальтував проблем-

ний відрізок дороги при в'їзді в Катеринівку з боку залізничного переїзду.

Гряде «будівельна амністія»

Міністерство регіонального розвитку днями запустить «будівельну амністію» для приватних, дачних, присадибних будинків та гаражів. Йдеться про об'єкти, збудовані до 2015 року і на які не було вчасно оформлено документи. Площа споруд

не повинна перевищувати 300 кв. м. «Орган державного архітектурно-будівельного контролю зобов'язаний прийняти об'єкт в експлуатацію після технічного обстеження протягом 10 днів з моменту подачі заяви», – йдеться в повідомленні міністерства.

Суд заборонив вимикати аналогове ТБ

Ухвалу про заборону Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення припинити використання технології аналогового ТБ прийняв минулого тижня Сарненський райсуд Рівненської області. Ця ухвала – не остаточна у судовому процесі, її прийнято для забезпечення позову,

який подала громадянка України Надія Мізюрко. Вона просить визнати її право на інформацію через аналогове ТБ.

Нагадаємо, згідно з рішенням уряду аналоговий сигнал мали вимкнути по всій Україні до 31 серпня нинішнього року.

Дивіться, на що натискаєте

Один з операторів мобільного зв'язку в Україні довів, що позивач, який втратив 1115 гривень за непотрібну йому контент-послугу, зробив це з власної волі. Мовляв, той сам передплатив цю послугу, натиснувши на кнопку «Продовжити» на сайті постачальника контент-сервісів. Позивач доводив, що такої кнопки не натискав. Перед тим, як зверну-

тися до суду, він просив оператора мобільного зв'язку скасувати передплату непотрібних йому послуг і повернути гроші, зняті з його рахунку за них. Отримавши відмову, обурений споживач звернувся у райсуд, і той задовольнив його претензії. Оператор поскаржився в апеляційний суд. Там дійшли висновку, що правда – на боці оператора.

А якщо встановити мораторій на оренду ставків?

Із шкільних років кожному відомо, що ранні цивілізації зароджувалися переважно біля річок. Наші предки-українці теж були не ликом шиті і селилися біля водойм. Це давало їм можливість поїти худобу, розводити водоплавну птицю, поливати городи, білити полотно, рибалити та купатися. Яких-небудь обмежень у користуванні природними благами наші пращури не відчували.

Хочуть мати доступ до водойми люди і тепер. Зокрема, селяни – до ставків, які знаходяться у них, як мовиться, під носом. Відносять ставками сільські ради. Це вони вирішують: віддати водойму в оренду чи залишити її громадською, а якщо віддати – то на яких умовах. Оскільки йдеться про важливе для місцевих жителів питання, вони й самі мають долучитися до його обговорення.

Наприклад, на території нашої об'єднаної громади є декілька ставків, не відданих в оренду. Чому б місцевому люду не сказати, що він думає з при-

воду найближчого майбутнього цих водойм? А депутати нехай потім врахують ці думки у своїй діяльності! (Тим паче, що вони у ході минулорічної передвиборчої кампанії обіцяли подбати про ефективне використання водних ресурсів.)

Редакція «Нашої громади» пропонує жителям усіх сіл Катеринівської ОТГ взяти участь в обговоренні цього питання. Пишіть листи до редакції (Катеринівка, проспект Гагаріна, 8), телефонуйте за номером 050 946 26 77.

Тим часом член виконкому сільської ради генеральний директор ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» Володимир Кухта повідомив про ось яку свою ініціативу:

– Пропоную депутатам ухвалити рішення, яким встановити кількарічний мораторій на передачу в оренду місцевих водойм. Суттєвих доходів від такої оренди бюджет не матиме, зате громада матиме можливість користуватися своїми водоймами. Нехай люди і рибалять на став-

ках (але не займаються браконьєрством!), і худобу напувають в них, і птицю пускають туди. А мине кілька років, і в бюджеті нашої громади, дай Бог, уже будуть гроші на те, щоб обладнати біля цих водойм місця відпочинку. До речі, в Обознівці є два ставки, які ніколи не віддавалися в оренду, і я не чув, щоб обознівці цим обурювалися. Жителі Володимирівки теж задоволені тим, що Миронівський ставок – не в оренді. Щоправда, до утворення ОТГ той став дуже вабив не тільки законотворчих рибалок, а й браконьєрів. Тепер же там – охорона, яка не дає рибалити забороненими знаряддями. За це платять наше підприємство, ми ж і забезпечили охорону човном з двигуном.

– Цікаво буде дізнатися, що скажуть люди з приводу моєї ініціативи запровадити мораторій на передачу ставків в оренду, – додав Володимир Кухта. – Дійсно, нам треба порадитися з громадою з питання використання водойм.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Першокласні подарунки у День знань

Гарні подарунки отримав з нагоди початку навчального року ліцей Катеринівської сільської ради «Нова школа». Зокрема, ПАТ «Кіровоградське рудоуправління» подарувало два ноутбуки, ТОВ «Сонек» – відеопроєктор, ТОВ «АПК «Ніка» – акустичну систему і білету в дендропарк, ПрАТ «Олексіївське» – акустичну систему і стійки для мікрофонів, ПП «Лісне» – led-телевізор, фермер Юрій Григорчук з бра-

том Володимиром – шкільне приладдя для першокласників.

Забезпечуючи успіх Корсунь-Шевченківської операції...

Тут стояли макети танків і гармат

Кілька тижнів тому, перебуваючи в Овсяниківці, автор цих рядків зустрівся з тамтешнім сільським головою Олександром Щербиню, директором Овсяниківської школи Сергієм Діденком та його дружиною Таїсією. Вони й розповіли, як декілька років тому дізналися, що у січні 1944-го червоноармійці імітували наявність в Овсяниківці та сусідніх селах силисильної танків та гармат і що ворог повівся на цей обман, внаслідок чого десятки тисяч його солдат і офіцерів з бойовою технікою опинилися у Червоноармійській котлі, де їх і розгромлено (це була Корсунь-Шевченківська операція, її результат для Червоної армії – створення сприятливих умов для подальших операцій на Правобережній Україні, для вигнання окупантів з півдня країни).

– Розповіли нам про цю імітацію ветерани, які приїздили в Овсяниківку, дізнавшись про передачу грузинському консулу останків ефрейтора Валеріана Абутидзе, загиблого неподалік нашого села 22 січня 1944 року, – пригадав Сергій Діденко. – Останки воїна знайшли у полі, ідентифікували його завдяки нагородам. До того вважалося, що Абутидзе поховано у братській могилі в Овсяниківці...

Сільський голова ж розповів про впорядкування території овсяниківського меморіалу, де знаходиться та могила (на знімку).

Під враженням від цієї зустрічі я заходився шукати в інтернеті інформацію про здійснену в цих краях червоноармійцями імітацію, яка великою мірою і забезпечила успіх Корсунь-Шевченківської операції. І натрапив на звіт начальника інженерних військ 2-го Українського фронту генерал-майора Цирліна «про проведення оперативного маскування військами фронту в Корсунь-Шевченківській наступальній операції». Датовано звіт 14 лютого 1944 року. Ось про що йдеться у документі.

Після заволодіння Кіровоградом і розгрому німців поблизу Лелеківки (початок січня 1944 року) радянська 5-а танкова армія розташувалася біля Грузького. Згодом ця армія разом з артилерією таємно, користуючись туманами, перекидається у напрямку Смілої, а на території, де знаходяться Грузьке, Овсяниківка, Обознівка,

розпочалася імітація присутності великої кількості танків і артилерії. (У звіті генерал-майора Цирліна ця територія називається «ложными районами».) Задля обману противника було виготовлено кілька десятків макетів танків і гармат, «опудал» бійців. При влучанні снарядів у макети танків ті мали загорятися як справжні. Крім того, зводилися псевдосклади, псевдоземлянки. А сапери вручну, використовуючи лопати, імітували на ґрунті сліди від гусениць танків і коліс артилерії.

В Осикуватому діяла радіостанція, яка імітувала радіостанцію штабу танкової армії. В Обознівці і Катеринівці теж працювали радіостанції – вони начебто

належали танковим корпусам. Розмови по радіо велися такі, аби противник не сумнівався: тут зосереджено потужні військові сили. Ворог повірив, він щодня обстрілював цю територію. Лише з 21 по 28 січня по ній було випущено більше 700 снарядів. Крім того, німці зосередили тут кілька танкових і піхотних дивізій. Вони ще не знали, що радянські танки з Грузького перебралися до Кам'янки і Вербівки. Дізнався противник про це 26 січня, коли передові загони 1-го Українського та 2-го Українського з'єдналися, аби замкнути кільце оточення на Черкащині.

Аби з'ясувати, чи не є звіт Цирліна

фальшивкою (буває і таке), я звернувся до відомого в Кропивницькому історика-краєзнавця Василя Даценка. Василь Всеволодович, ознайомившись з документом, дійшов висновку, що він, швидше за все, – справжній. За словами історика, його зміст цілком узгоджується з іншою інформацією про воєнні дії на початку 1944 року в нашому краї і Україні загалом. Також Василь Даценко поділився докладною інформацією про Валеріана Абутидзе, загиблого в той же час.

У бою за висоту 211,5

– У серпні 2008 року пошуковці з Кіровоградської «Зірки» на щойно прибраному полі, яке давало врожаї протягом 65 років, натрапили на останки воїна, – пригадав Василь Даценко. – За нагородами, знайденими з останками, відповідальний секретар обласної комісії з питань увічнення пам'яті жертв війни та політичних репресій Павло Феценко через Центральний архів Міноборони РФ встановив особу воїна. Ним виявився Валеріан Миколайович Абутидзе, 1922 року народження, грузин, гвардії ефрейтор, командир відділення 100-ї окремої гвардійської розвідувальної роти 97-ї гвардійської стрілецької дивізії 2-го Українського фронту. Він пішов на фронт 1942 року, відразу ж потрапив у пекло боїв за Сталінград, нагороджений медаллю «За оборону Сталінграда». Отримав поранення. Воював на Курській дузі, за мужність і відвагу (при відбитті 27 липня 1943 року ворожої контратаки) нагороджений медаллю «За відвагу». Хоробро бився з ворогом Абутидзе і на українській землі. У бою за Ясинуватку Олександрійського району він форсував річку Інгулець, захопив плацдарм і успішно відбив 2 ворожих контратаки, знищив 8 гітлерівців, за що нагороджений орденом Червоної Зірки. У Центральному архіві Міноборони РФ є така інформація: Абутидзе загинув 22 січня 1944 року у бою за висоту 211,5 біля села Андріївки Кіровоградського району (нині це територія Овсяниківської сільської ради) і його тіло залишилося на території, «тимчасово зайнятій противником». Там же міститься інформація про загибель у тому ж бою

ще декількох бійців розвідроті, в якій служив Абутидзе. Їхні тіла також залишилися на зайнятій ворогом території, а сім'ї отримали похоронки, у яких місцем смерті та поховання значилася висота 211,5 на Кіровоградщині.

Із спогадів Героя Радянського Союзу генерал-полковника Ю. Науменка, який командував одним з полків тієї ж 97-ї гвардійської стрілецької дивізії, відомо, що 22 січня 1944 року його частині було наказано заволодіти Андріївкою. У ніч перед боєм за Андріївку під сильним вогнем ворога довелося знешкоджувати мінні поля для проникнення розвідників у ворожий тил. Автор згадував, що наші розвідники безперешкодно пройшли бойові позиції німців, але ворог все ж таки виявив їх і відбувся запеклий бій... Можливо, це були саме бійці 100-ї окремої розвідроті, які і загинули у ході розвідки боєм, намагаючись знайти у ворожій обороні вразливі місця для її прориву. З тактики Червоної армії 1944 року відомо, що для розвідки боєм залучалися найбільш підготовлені підрозділи. 100-а окрема гвардійська розвідувальна рота була саме таким підрозділом. Наявність орденів та медалей при останках загиблого у бою Абутидзе також свідчить на користь версії про розвідку боєм – у зафронтую розвідку бійці нагород не брали.

У Центральному архіві Міністерства оборони РФ є відомості про те, що в Андріївці у 2 братських та 6 окремих могилах було поховано 105 полеглих радянських воїнів. В умовах запеклих боїв командири залишали місцевому начальству списки загиблих для їх поховання. У такий список потрапив і гвардії ефрейтор Валеріан Абутидзе, тіло якого «залишилося на території, тимчасово зайнятій противником». У повоєнний час останки воїнів було перенесено до братської могили в Овсяниківці, де за списками загиблих воїнів на гранітних плитах викарбувано їх імена. Проте, як виявилось, ім'я Валеріана Абутидзе викарбуване помилково, у братській могилі його не поховали.

У липні 2009 року останки Абутидзе в урочистій обстановці передано представникам Грузії. Грузинський консул Теймураз Нішніанідзе узав участь у траурному мітингу на Фортених валах в обласному центрі, побував і в Овсяниківці, де вклонився братській могилі червоноармійців. Пошуковці із загону «Зірка» вручили консулу гілзу з землею з місця загибелі Валеріана Абутидзе, а представники громадськості Овсяниківки – рішення сільської ради про присвоєння Абутидзе почесного звання громадянина села.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Як при звільненні отримати зароблене

При звільненні працівника всі належні йому виплати здійснюються того ж дня. Якщо працівник того дня не працював, кошти йому має бути виплачено не пізніше наступного дня після пред'явлення ним вимоги про розрахунок. Про розміри цих виплат працівника, який звільняється, мають повідомити письмово. У разі спору про розмір виплат має бути виплачено в ці строки кошти, розмір яких не оспорується.

Стягнути не виплачену заробітну плату можна в позасудовому чи судовому порядку.

Перший спосіб передбачає звернення до комісії по трудових спорах. Трудовий спір підлягає розгляду, якщо заявник самостійно або з участю профспілкової організації не врегулював розбіжності при безпосередніх переговорах з власником або уповноваженим ним органом. Комісія зобов'язана розглянути спір у десятиденний строк. Спір має розглядатися у присутності заявника, представника власника або уповноваженого ним органу. Розгляд спору за відсутності заявника допускається лише за його письмовою заявою. За

у триденний строк по закінченні 10 днів, передбачених на його оскарження. У разі невиконання власником або уповноваженим ним органом рішення комісії по трудових спорах у встановлений строк комісія по трудових спорах видає заявникові посвідчення, що має силу виконавчого листа. На підставі цього посвідчення державний чи приватний виконавець виконує рішення комісії

по трудових спорах у примусовому порядку.

Для стягнення заборгованості можна звернутися до суду в порядку: наказного провадження (вимога про стягнення нарахованої, але не виплаченої заробітної плати є безспірною); позовного провадження (коли є спір щодо розміру заборгованості з виплати заробітної плати або права на її отримання). Судовий наказ може бути видано у разі, якщо заявлено вимогу про стягнення нарахованої, але не виплаченої працівнику суми заробітної плати. Заява про видачу судового наказу подається до суду першої інстанції за місцем розташування підприємства або за місцем реєстрації позивача. Заява подається у письмовій формі та має містити докази: перебування заявника у трудових відносинах із боржником (наприклад: засвідчені копії наказу про прийняття на роботу, копія трудової книжки, копія трудового договору між роботодавцем і працівником, довідка з місця роботи тощо); підтвердження суми, яка стягується (будь-який належно оформлений документ, що вказує на розмір нарахованої

заробітної плати та компенсації за порушення строків її виплати, зокрема, довідка бухгалтерії боржника, розрахунковий лист чи копія платіжної відомості тощо). При зверненні до суду в порядку наказного провадження з вимогою про стягнення нарахованої, але не виплаченої зарплати судовий збір не сплачується. Після прийняття судом ухвали про відкриття провадження суду у триденний строк видає судовий наказ по суті заявлених вимог. Судовий наказ набирає законної сили протягом 3 днів після закінчення десятиденного строку, які виділяються позивачеві на подання заяви про скасування ухвали. На підставі судового наказу стягувач повинен звернутися до державної виконавчої служби для його примусового виконання.

Якщо є спір щодо розміру заборгованості, можна звернутися з позовною заявою до суду за місцем розташування підприємства чи свого проживання без обмеження строків. Позивачі звільняються від сплати судового збору. Суд стягує на користь позивача середній заробіток за весь період затримки розрахунку. Якщо розрахунок не здійснено до розгляду справи – по день постановлення рішення.

Реєстрація авто по-новому

Кабінет міністрів скасував процедуру зняття транспортного засобу з обліку. Відповідні зміни до Порядку держреєстрації, зняття з обліку авто, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі авто, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоциколясок, інших привірнаних до них транспортних засобів та мопедів внесені постановою Кабміну від 22 серпня 2018 року № 637.

Згідно з документом, транспортні засоби при продажу (або будь-якому іншому відчуженні) будуть відразу перереєструватися на нового власника.

У переліку документів, що підтверджують правомірність придбання авто, доданий договір купівлі-продажу за результатами аукціону або електронних торгів.

У 21 рік він, комбайнер могоутнянського колгоспу, найбільше в області намолотив пшениці, за що отримав орден Трудового Червоного Прапора. Тоді ж йому дали можливість придбати поза чергою легковик. Потім було ще багато відзнак і заохочень. Пропонували й очолити бригаду механізаторів, вступити в Компартію. Та Олександр Красіліч – мова саме про нього – не пристав на ці пропозиції. У розмові з журналістом «Нашої громади» теперішній пенсіонер Красіліч пояснив, чому так чинив. У бесіді брала участь і Марія Іванівна Красіліч, дружина Олександра Михайловича.

«Партійним давали кращу роботу»

Почалася наша розмова з того, що я попросив Красіліча згадати, як він починав трудову діяльність.

– У шістнадцять років я вже працював помічником комбайнера, – відповів колишній передовик. – У нашому, імені Петровського, колгоспі. Потім був вантажником. Колгосп саме прокладав бруківку на Виску, будував різні приміщення. Туди звозилося каміння. Я з хлопцями його і вантажив. Деякі брили важили кілограмів з триста. Ми їх викочували в кузов машини по дошках. Згодом мене взяли у комбайнери.

– 1973 року він намолотив зерна найбільше на Кіровоградщині, – сказала Марія Іванівна і вийшла в іншу кімнату (спілкувалися ми в будинку Красілічів).

– Він не пив, не курих, працював добре, – продовжила жінка хвалити чоловіка, через хвилину повернувшись з його нагородами. – На його комбайні постійно червоний вимпел був.

– Так, я старався, – скромно підтвердив господар.

Розглядаючи відзнаки, цікавлюся у Олександра Михайловича, як його представили до ордена.

– Голова колгоспу Коваленко і парторг Корнев підбили підсумки жнив, та й рекомендували мене районному начальству, – пояснив ветеран праці. – Потім викликали в райком, вручили орден. І машину, «Москвич», поза чергою виділили. Чи мали ми, питаєте, гроші на машину? Та трохи довелось позичити. Потім ще були грамоти, премії, цінні подарунки – і колгоспні, і районні. Федоровська, секретар райкому комсомолу, мені казала: «Олександр Михайловичу,

ти в мене всі премії забираєш». Знаючи, що передовики у ті часи масово вступали в партію (а декого й у члени бюро райкомів брали – при цьому ті продовжували працювати комбайнерами та слюсарями), запитую у Красіліча, чи пропонували йому поповнити лави «керівної та спрямовуючої сили радянського суспільства».

– І не раз, – відповів Олександр Михайлович. – Я відмов-

лише у тваринництві працювало 170 людей. У районі наш колгосп займав другі – треті місця по рослинництву, п'яті – шості по тваринництву. При Коваленку збудовано водонапірну башту, прокладено водопровід протяжністю понад кілометр. Ще б трохи – і село було б з газом. Труби уже проклали до села. Та раптом усе розпалося... А ще Леонід Павлович чудово ладнав з людьми. Він знав, що у кожній

«Розвелось пролетарів – у себе не садять, наймаються в інших»

– Раніш у селі веселіше жилося, – продовжив Олександр Михайлович. – Проблем з роботою не було. По селу п'яні не валялися. Міліція працювала як слід. Дільничним був Луньов, дуже здоровий дядько. Він пішки ходив по селах, а це – Володимирівка, Могутне, Аврамівка,

скільки роблять Демченки для пенсіонерів! Немає чим людині дрова завезти – до Демченків звертається. Немає на лікування – теж до Демченків.

«Жаль людей, які в місті на балконі живуть»

Олександр Михайлович і Марія Іванівна – не з тих людей, які звикли скаржитися на життя. Бо знають: є пенсіонери, яким тяжче, ніж їм.

«Такого смачного хліба, як раніш, тепер не спечеш. Бо раніш зерно «доходило» у валках на полі»

лявся. Казав, що партквиток мені не потрібен, бо я – комуніст у душі. Я бачив, що не всі комуністи – порядні люди. А партійним давали кращу роботу. Та й мені як передовику пропонували очолити тракторну бригаду. Я відмовився, бо хотів відповідати тільки за себе, за свою роботу.

На запитання про те, чи добре платили в колгоспі, Красіліч відповів ствердно:

– Якби мало отримував, то чи побудувався б, чи міг би машини купувати? На оцю хату тільки цегли чотирнадцять тисяч пішло. Клади хлопці-мулярі. А гараж, літня, кухня, сарай, баня – це все я повністю своїми руками побудував.

– У кожній жнива він ще й три тонни зерна безплатно отримував, – доповнила чоловіка Марія Іванівна. – А який хліб був смачний з того зерна! Куди теперішньому!

– Невже тепер не можна спекти добрий хліб, маючи селянську піч? – засумнівався автор цих рядків.

– Такого смачного хліба, як раніш, тепер не спечеш. Бо раніш зерно «доходило» у валках на полі, – запевнив Олександр Михайлович.

«Ще б трохи – і село було б з газом»

Розповіли Красілічі і про господарські таланти Леоніда Коваленка, тодішнього голови колгоспу імені Петровського.

– Леонід Павлович дуже вболівав за господарство, – запевнила Марія Іванівна. – Він 27 років керував колгоспом. При ньому звели комплекс на десять тисяч свиней, молочні ферми.

хаті варять на обід і на вечерю.

– І нікого Коваленко не посадив у тюрму, – додав Олександр Красіліч. – Як побачить кого з мішком комбікорму вкраденого, пригрозить, що вижене з роботи. Насправді ж нікого за дрібні крадіжки не виганяв.

Далі Марія Красіліч розповіла про свою роботу:

– Працювала у школі, у клубі, в бібліотеці. Бо ж закінчила Київський інститут культури. Культура у Могутньому процвітала. Віктор Дмитрович Корнев, парторг, багато зробив для цього. У вісімдесятих роках у хорі налічувалося більше 50 людей, усі двічі на тиждень, по вівторках і п'ятницях, збиралися на репетиції. Керував хором Костянтин Петрович Дьомін. І духовий оркестр ми мали пристойний, в районі тільки аджамському поступалися.

Олексіївка. Він ще тільки до села наближається, а люди вже: «Луньов іде». Міліцію поважали і боялися. Тепер же розвелось п'яниць, пролетарів – у себе не садять, наймаються в інших. А як є можливість потягнути те, що погано лежить, – тягнуть. І цибулю чужу копають, і картоплю, ще й по хатах чужих нишпорять. А колись ідеш з дому – хати не зачинаєш, тільки підпреш двері віником.

І все ж Красілічі підкреслюють, що більшість могоутнянців – роботящі й чесні люди. Також Олександр Михайлович і Марія Іванівна хвалять фермерів Віктора і Юрія Демченків, Ігоря Овчаренка, які дбають про село.

– Наприклад, Овчаренко як депутат сільради домігся того, що на вулицях села уночі світяться ліхтарі, – повідомила Марія Красіліч. – А знали б ви,

– Ми, бабки, тут недалеко час від часу збираємося поспілкуватися, говоримо про все – як на засіданні Верховної Ради. Я часто кажу подругам: жаль людей, які в місті на балконі живуть. Усе-таки нам легше: викопавши на городі картоплину та цибулину, води набереш з колодязя, нічого більше й не треба. А що робити городському пенсіонерів?

Автор цих рядків не став говорити, що міські пенсіонери, живучи «на балконах», не наробляються тяжко, як сільські, на городах.

– Ми кажемо дітям: «Як помремо, хату продасте», – веде далі Марія Іванівна. – Діти: «Ні, будем доглядати».

Відповіддю дітей вона задоволена, бо «в хаті ж все своїми руками зроблене».

Розповіла господарка і про проблему, пов'язану з роботою могоутнянської пошти (усі суспільні місцеві проблеми Марія Іванівна бере до серця – такою вже вродилася, та й дається взнаки багаторічна робота на посту голови сільської ветеранської організації):

– З місяць пошта не приймала за комунальні послуги. Кажуть, хотіли її закрити. Я телефонувала в райдержадміністрацію, казала, що не можна цього робити. У селі ж – сто пенсіонерів. Де вони пенсію отримуватимуть, як пошти не буде? Я від імені усіх їх і говорила по телефону. А хто мене слухав, не знаю. Може, прибиральниця? Але тепер наче налагодилось – пошта працює.

Віктор КРУПСЬКИЙ

Про це писала «Зоря комунізму»

Пташниця про пташницю

«Старанно трудиться на птахофабриці колгоспу імені Чапаєва Віра Іванівна Рогатинська». Так починається замітка «Завдяки доброму доглядові», опублікована в «Зорі комунізму» за 26 липня 1975 року. Повідомляється, що з лютого по липень під дбайливою опікою Рогатинської 11555 курчат перетворилися на курей-несучок. «Невдовзі Віра Іванівна візьме нову партію курчат і доглядатиме їх так же старанно», – запевнила авторка замітки, пташниця цього ж колгоспу Г. Дегтярьова.

І гуртки, і хор

Про художню самодіяльність у Катеринівці поінформувала районну громадськість газета у випуску за 3 вересня 1975

року. Розповідається про танцювальний, драматичний гуртки у місцевому клубі, а також про хор, співати в якому виявили бажання понад 40 катеринівців (у тому числі директори школи Т. Громова, маляр-штукатур В. Катеринич, продавець магазину В. Місько). Добру оцінку дано роботі завідуючого клубом В. Ніколенка.

Обікрав «Вітерець»

Якось уночі улітку 1975 року могоутнянське кафе «Вітерець» постраждало від злодія. Розбивши шибку, він вдерся всередину і виніс звідти спиртного та закуски вартістю понад 170 карбованців. Злочинця згодом затримали, ним виявився місцевий алкоголік. У «Зорі комунізму» за 12 серпня 1975 року повідомляється, що його засуджено до півторарічного ув'язнення та примусового лікування від алкоголізму.

Незайві поради

Щоб не зводити кінці з кінцями

Фахівці радять завжди ставити перед собою мету і планувати кроки її досягнення. Наприклад, ви хочете посісти якусь посаду. Напишіть на папері, що для цього маєте зробити.

Насамперед зважте, чи достатньо маєте необхідних знань. Навіть якщо ви закінчили університет чи інший навчальний заклад, не забувайте підвищувати свою кваліфікацію – відвідуйте семінари, конференції тощо. Ставайте справ-

жнім професіоналом у своїй сфері. Варто подумати й про освоєння суміжних професій або хоча б окремих навичок, що побічно перетинаються з вашою роботою. Тоді ви будете цікаві роботодавцям, ваша вартість як фахівця на ринку праці буде високою.

Учіться продавати себе. Згадайте вислів успішного у всіх відношеннях Михайла Поплавського про те, що скромність – найкоротший шлях до невідомості і бідності. Коли хочете наголосити на своїх здібностях, забудьте про удавану

скромність. Перевага завжди на боці того, хто вміє себе продати як щось ексклюзивне.

Шукайте нові джерела доходу. Головне – не працювати багато, а як говорив засновник знаменитої компанії Apple Стів Джобс – працювати продуктивно.

Розвивайте інтуїцію. Як не дивно, але вміння перебувати у потрібному місці у потрібний час – хороша навичка.

Учіться керувати фінансами. Фіксуйте доходи і витрати вашого бюджету – це допоможе відчутти рух грошей, куди вони діваються. Якщо скрупульозно записувати доходи і витрати – можна заощадити до 30% місячного бюджету!

Підвищуйте свою фінансову грамотність. Учіться бачити підводні камені «супервигідних» кредитних програм. Шукайте джерела пасивного доходу, вчіться інвестувати насамперед у себе.

Хобі відомих письменників

Література для письменника – найважливіша справа. Та навіть справжні фанати свого ремесла мають додаткові заняття, які допомагають відволіктися, відпочити і на певний час змінити рід діяльності. Відомі поети та письменники мали доволі цікаві хобі.

Гете. Німецький поет дуже любив фіалки і вирощував їх незвичайним методом. Гуляючи містом Веймар, автор «Фауста» сів насіння фіалок усюди, де було вільне місце. Завдяки захопленню літератора населений пункт ставав гарнішим. Місцеві жителі прозвали фіалки, засіяні поетом, «квітами Гете». Флористи вирощують їх і досі, а деякі сорти квітів назвали іменами героїв видатного німця.

Вольтер. Французький поет у вільний від роботи час любив ремонтувати зламані годинники. Літератору ця справа принесла комерційний успіх. Вольтер заснував невелику компанію в Швейцарії, що виготовляла годинники. Продукцію поет експортував у різні країни, зокрема Францію. Вольтер одним із перших випробував мережевий маркетинг – віддачував бонусами друзям, котрі знаходили для нього покупців.

Френсіс Скотт Фіцджеральд. Американського письменника в житті цікавили три речі: література, театр і футбол.

Спорт автор «Великого Гетсбі» займався довго і серйозно, починаючи зі шкільних років. Вступивши до університету, Фіцджеральд одразу записався до футбольної команди. Професіоналом Скотт не став – письменнику не вистачило ні зросту, ні

успіху Твену приніс альбом із поліпшеною якістю наклеювання світлин та газетних вирізок. Альбоми американець продавав через торгову мережу Montgomery Ward. На такому хобі автор «Тома Соєра» заробив 50 тис. доларів – більше, ніж за всі літе-

ку мову, коней та полювання. В 67 років літератор зайшов нове хобі – велосипед. Їзда на велосипеді стала для письменника і відпочинком, і спортом. Коли автору не писалося – він катався. Тридцять хвилин на двоколісному транспорті вистачало мислителю для приливу сил та енергії.

Ернест Хемінгуей. Американського письменника досі вважають одним із найбільш продуктивних авторів. Однак у своєму тиждневому графіку літератор знаходив час на бої биків, риболовлю та полювання. Найсерйознішим хобі Хемінгуея був бокс. Спеціалісти пророкували Ернесту хороше майбутнє в цьому виді спорту і титул чемпіона. Та чоловіка згодом захопило інше – жінки і алкоголь.

Іван Франко. Український поет і письменник любив «тихе полювання» – збирання грибів і рибалку. Вудкою літератор не користувався, бо любив сітки, які сам і плів. Франко любив піші прогулянки та мріяв про велосипед, якого так і не придбав.

Микола Гоголь. Російський письменник прославився як літературними, так і кулінарними витворами. Чоловік сам придумав коктейль із рому та козиного молока, який нині називається «Гоголь-моголь». Письменник також добре готував українські страви – вареники і галушки.

Український поет-класик Максим Рильський любить квіти і опієував їх у своїх творах.

ваги. Однак у студентські роки один із викладачів відкрив у юнакові інший талант – літератора.

Марк Твен. Виявляється американський письменник був винахідником, чий роботи визнавали навіть науковці. Найбіль-

шій творі. Твену також належить винахід ремінця, елементи якого присутні в сучасних бюстгальтерах.

Лев Толстой. Російський письменник і мислитель мав багато захоплень: музику, грець-

Щоденний прогноз за місячним календарем

несеному настрої. Сприятливо купувати землю, нерухомість, щось ремонтувати і садити. Раніше укладені контракти можуть принести перші результати.

9 вересня – розглядайте всі негативні ситуації й образи як життєві уроки. Висока ймовірність отримати травму або захворіти. Утримайтеся від алкоголю, кави і міцного чаю. Добре розробляти плани і стратегії.

10 вересня – не треба шкодувати про те, від чого ми звіль-

няємося. Небезпечно переїдання – це може спричинити відкладення солей, артрити, біль у кістках і подагру. Доба призначена для пошуку джерел фінансування.

11 вересня – час активного втілення в життя власних планів. Корисні фізичні навантаження. Добре зробити вправи на поліпшення рухливості суглобів. У бізнесі можна йти на ризик, але обережно.

12 вересня – не рекоменду-

ється ухвалювати рішення, яке ще добре не обдумане. Корисно для здоров'я прогулятися лісом або парком. Це допоможе урівноважити енергетичні потоки у вашому організмі і гармонізувати стан. Бережіть горло і шию – вони зараз найбільш уразливі.

13 вересня – небезпечно перенапружувати голосові зв'язки. Не переохолоджуйте нирки. Їжа в цей період повинна бути максимально легкою. Не затримуйтеся на роботі.

Тойчесто вдома

Сирні коржі з начинкою

Тісто: 1 скл. кефіру або кисляку, 100 г твердого сиру, 2 скл. борошна, 1 яйце, по 0,5 ч. л. солі, цукру і соди. Начинка: ● шинка, ● 200 г кисломолочного сиру, пучок зелені (кріп), зубчик часнику, 1 ст. л. сметани, сіль, перець.

Для тіста з'єднати кефір, сіль, цукор, соду, яйце і добре перемішати. Додати третій сир і борошно. Замісити. Приготувати два види начинки: тонко нарізати шинку; сир змішати зі сметаною, подрібненими часником і зеленню, посолити, поперчити. Тісто розділити на кілька кульок, з яких розкачати тонкі коржі. Викласти на них начинку – частина з шинкою, частина з сиром. З'єднати краї і трохи розкачати. Смажити коржі на рафінованій олії з 2-х сторін на середньому вогні, накривши кришкою.

Голубці з печінкою і рисом

500 г яловичої печінки, 1/2 скл. сирого рису, 70–90 мл молока, 50 г вершкового масла, сіль, перець, 0,5 ч. л. прованських трав, качан капусти, 100–120 г сметани, олія.

Рис відварити до готовності. Печінку нарізати скибками завтовшки 1 см і обсмажити на олії до готовності на середньому вогні (4–5 хв.). Обсмажену печінку пропустити через м'ясорубку. Додати розтоплене вершкове масло, поперчити і посолити, влити молоко. Додати зварений рис і вимішати. Підготувати листя капусти, як на звичайні голубці. Викласти начинку, згорнути капустяний лист у щільний конвертик. Розвести сметану склянкою окропу, трохи посолити, додати прованські трави. Залити голубці і тушкувати на малому вогні під кришкою 7–8 хв.

Сливовий пиріг

400 г борошна, по 200 г цукру і масла, 1–2 яйця, 8–10 слив (краще угорка), 0,25 ч. л. кориці, дрібка солі.

Змішати борошно з цукром і сіллю. Додати шматочки холодного вершкового масла і розтерти все пальцями в дрібну крихту. Вбити яйця і швидко замісити тісто. Розділити тісто на дві частини, сформувати дві кулі, загорнути кожну в харчову плівку і покласти в морозилку. Зі слив видалити кісточку, некрупно нарізати, перемішати з корицею. Зм'якшити форму для випічки або застелити її пергаментним папером. Натерти в форму перший шар тіста на крупній тертці, повністю покриваючи дно. Трохи придавити. Зверху розкласти скибочки слив. Потім рівномірно натерти другий шар тіста. Випікати 30–40 хв. при 180°C.

7 вересня – день позбавлення від ілюзій і усвідомлення відповідальності за кожен свій вчинок. Уразлива лімфатична система, небезпека простудних захворювань. На обід не відмовляйтеся від легкого супу.

8 вересня – процеси, які відбуваються цього дня, ми можемо підсилити своїм натхненням, тому постарайтеся бути у під-

посипати кашу свіжими ягодами і фруктами, намалювати «смайлик» варенням...

Гречана каша з молоком. З точки зору засвоєності вітамінів і мікроелементів таке поєднання продуктів є ідеальним. Частина корисних речовин засвоюється тільки завдяки молочному продукту.

Паровий омлет. Під час активного росту всім дітям необхідна підвищена доза білка, тому двічі на тиждень готуйте на сніданок омлет або годуйте дитину вареними яйцями з овочами.

Ще один безпрограшний варіант – це **кисломолочний сир**. Цей продукт містить кальцій і білок, які так необхідні зростаючому організму. Щоб дитина із задоволенням доїла порцію, додайте в неї свіжі ягоди і фрукти. Можна навіть трохи полити його медом.

Як боротися із здуттям живота

Багато людей відчувають дискомфорт від здуття живота, особливо ближче до вечора. У чому ж причина такого явища і як з ним боротися?

Причина: порушення роботи шлунково-кишкового тракту. А ось яке саме – повинен розбиратися гастроентеролог. Утворення газів в процесі травлення – цілком природне. У нормі людина випускає близько 500 мл газів протягом доби. А ось здуття живота може відбуватися або через збільшене вироблення газів, або через неможливість їх своєчасного відходження.

► Найпоширенішою причиною метеоризму є вживання продуктів, які викликають здуття: ● будь-яка капуста (особливо білоголова), ● горох і всі бобові, ● редиска і редька, ● цибуля, ● яблука, ● груші, ● виноград, ● фруктової соки, ● кава і шоколад, ● газовані напої, ● молочні та кисломолочні продукти, ● морозиво.

► Також у деяких людей спостерігається непереносимість певних продуктів, що може проявлятися здуттям живота. Найпоширеніша непереносимість – лактозна (молочних продук-

тів). Причому, це абсолютно нормально, що з віком організм перестає засвоювати лактозу. Справа в тому, що вироблення лактази (ферменту, який розщеплює лактозу) знаходиться на піку в момент народження дитини і потрібна вона для перетравлення материнського молока. У міру того як дитина росте і грудне вигодовування закінчується, ферменту стає все менше і далі його вироблення може припинитися взагалі.

Найпростішим спосіб «лікування» в даному випадку є відмова від продуктів, які викликають газоутворення. При цьому важливо пам'ятати, що кожен продукт містить ті чи інші вітаміни і мікроелементи. Тому, наприклад, повністю відмовившись від молочних продуктів введіть в раціон вітаміни з кальцієм.

► Ще однією причиною здуття живота може бути фізична непродихність кишечника і скупчення в ньому газів через закрепи, поліпи або пухлини. Але виявити це можна тільки в ході спеціальних досліджень. Тому, якщо у вас після їжі або до вечора надувається живіт, обов'язково відвідайте гастроентеролога, тільки він зможе визначити «небезпеку» цього стану.

Ваше здоров'я

Ідеальний сніданок школяра

Дорослим і дітям відмовлятися від сніданку не можна. Він допомагає набратися енергії. Важливо, аби страви були багаті на білок, щоб забезпечити відчуття ситості на тривалій проміжок часу.

Сніданок для дитини обов'язково повинен бути приготований самостійно. У багатьох готових пластівцях, глазурованих кульках дуже високий рівень цукру, тому немає сенсу навіть говорити про намальовану на паці таблицю вітамінів.

Фахівці радять віддати перевагу кашам. Вони насичують організм корисними речовинами та надають сил надовго. Наприклад, **вівсянка**, яка містить вітаміни, білки, вуглеводи, перетравлюється досить повільно, і глюкоза надходить у кров невеликими порціями. Тобто такий сніданок гарантує, що до наступного перекусу або обіду дитина буде сита.

Звичайно, маленькій дитині складно довести і пояснити всю користь каші. Тоді спробуйте прикрасити страву так, щоб дитина захотіла її з'їсти. Можна